

Дубовик Світлана

к.е.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

м. Суми

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ

Соціально-економічна ситуація України вимагає якнайскорішого виходу з системної кризи та розв'язання соціальних проблем українського суспільства основу яких складають піднесення рівня та якості життя населення країни, в тому числі сільських територій, підвищення його загального добробуту та збагачення духовно-моральними цінностями.

В соціально-економічному житті України сільські території займають особливе місце. На них проживає третина населення нашої держави і припадає 90% її площі. Але на сьогодні проблема невідповідності рівня розвитку українського аграрного сектору та сільських територій загальному світовому рівню й стандартам країн ЄС, поки що залишається нерозв'язаною. Все це зумовлює необхідність пошуку адекватних інструментів підвищення ефективності функціонування аграрного сектору на основі забезпечення сталого розвитку сільських територій.

Управлінський аспект розвитку сільських територій завдяки розробкам представників різних наукових шкіл та галузей виокремився у самостійний науковий напрям. Значний внесок у наукову розробку та розв'язання зазначеної проблеми зробили представники вітчизняної економічної науки.

Обґрунтуванню концептуальних засад розвитку сільського сектору присвячено праці відомих українських економістів О. М. Бородіної, О. М. Онищенко, М. К. Орлатого, І. В. Прокопи, П. Т. Саблука, Л. О. Шепотько, В. В. Юрчишина та ін.

Питання стратегії розвитку аграрного сектору економіки у постіндустріальний період висвітлені у працях В. Г. Андрійчука, В. М. Гейця,

Б. М. Данилишина, Б. Й. Пасхавера, С. Коломийчука, А. В. Лісового, М. Ф. Кропивка.

Означена спрямованість дослідження управління розвитком сільських територій зумовлена необхідністю обґрунтування їх ролі у прискоренні процесу трансформації українського суспільства.

Дослідження теоретичних основ та практичних аспектів управління розвитком сільської території проводилося на прикладі Клишківської сільської ради Шосткинського району Сумської області.

Визначальна мета сільського розвитку – це скорочення масштабів бідності, підвищення рівня життя у сільській місцевості, поліпшення стану здоров'я, розвиток, який збалансований в екологічному, соціальному та економічному аспектах.

До основних проблем соціально-економічного характеру сільської території Клишківської сільської ради слід віднести наступні: високий рівень безробіття; посилення міграції сільського населення; скорочення мережі закладів соціально-культурного призначення; зношеність та застарілість матеріально-технічної бази соціально-культурного призначення; нестача ресурсів для збереження та відтворення виробничого потенціалу села; скорочення природного приросту сільського населення; неякісне і невчасне медичне обслуговування; повна або часткова відсутність побутового обслуговування; недостатній рівень торгового обслуговування, як за якісними, так і за кількісними показниками; зниження обсягів житлового будівництва.

Розвиток сільських територій Клишківської сільської ради характеризується відсутністю належного дорожньо-транспортного сполучення, достатньої кількості об'єктів ринкової, фінансової, підприємницької, інноваційної, соціальної, побутової, комунікаційної та культурної інфраструктури. Її несформованість перешкоджає розвитку підприємницької діяльності, створенню міжгосподарських кластерів та поглиблює периферійний характер розвитку сільських територій.

Сільське населення позбавлене можливості отримання якісних соціальних, побутових, освітніх, медичних і культурних послуг, які переважно надаються в містах і районних центрах.

Необхідними умовами розвитку сільських територій в Україні повинно стати: на нашу думку, створення сприятливих умов для формування стабільної економіки сільської родини; перекваліфікація селян, за умови спеціальних програм, через скорочення осіб, що задіяні в сільському господарстві; підвищення рівня суспільної інфраструктури; формування справжньої, міцної територіальної громади; селяни мають бути рушійною силою у розбудові сільської місцевості; важливість підтримки з боку районних і обласних структур; пошук джерел фінансування, а також залучення власних коштів.

Для забезпечення розвитку сільської території Клишківської сільської ради необхідно розробити заходи за такими напрямками:

1. підвищення якості життя сільського населення;
2. забезпечення охорони та збереження природних ресурсів у сільській місцевості;
3. диверсифікація та розвиток сільської економіки;
4. удосконалення системи управління сільськими територіями;
5. розвиток освіти та інформаційно-консультаційного забезпечення.

Вважаємо, що в результаті реалізації запропонованих заходів відбудеться зростання чисельності сільського населення; підвищення соціальних стандартів; збільшення кількості зайнятого сільського населення; збільшення частки доходів сільських домогосподарств від провадження підприємницької діяльності та самозайнятості; покращення екологічного стану сільської території.